

ČERVEN

Začal nejkrásnější měsíc roku. I krásné české pojmenování tomu napovídá.

Příroda se chystá po dlouhé zimě vydávat první plody. Snad kromě sluníčka dostane naše půda i tolik potřebné vláhy a my si budeme moci pochutnat na našich sladkých jahodách, třešních, rybízu a vůbec na ovoci z našich sadů a zahrádek. Přejeme i našim zemědělcům, aby jim vyšel rok úrodný, aby jejich těžká práce přinesla užitek jim i nám. Po staletí v potu tváře sváděli naši předci boj s přírodou, aby náš národ nasýtily. A mělo by to tak zůstat. Potravinová soběstačnost je jistotou přežití v těžkých časech. A protože žijeme v kraji dobrého vína, sluší se popřát i jim, aby se vinicím vyhnuly mrazy i krupobití, abychom mohli i my vychutnat sklenku jihomoravského vína. Je to lék, který nám starším doporučují i lékaři.

Měsíc červen je však i měsícem dětí. 1. června oslavují svůj Mezinárodní den. Řada institucí organizuje pro ně zábavné, kulturní akce a sportovní soutěže, aby si svůj den užily. Přejme jim radostné a šťastné mládí, vždyť mnohým z nás do dětství vstoupila válka. Proto je třeba si připomínat, že ne všechny děti mohou prožít bezstarostné dětství, že je mnoho dětí v dnešním světě, které trpí válkou a nedostatkem. Měli bychom si připomenout, že to byla v roce 1949 Mezinárodní demokratická federace žen, která na základě masového zabíjení žen a dětí v Lidi-

cích v roce 1942 a také ve francouzském Ouradouru v r. 1944 požadovala vyhlášení Dne pro ochranu dětí jako mezinárodní den. Od roku 1950 se slaví i u nás. Jsou však i další organizace, které volají po ochraně dětí, po poskytnutí podmínek pro jejich zdravý vývoj a po přístupu ke vzdělání. Co je platné, že OSN přijala v r. 1959 Deklaraci o právech dítěte, když se jimi mnohé státy neřídí a mnoho dětských životů od té doby vyhaslo v nesmyslných válkách. Děti jsou zase plody našeho života.

Mějme to proto na mysli s blížícím se koncem školního roku. Bude čas prázdnin u babiček a dědečků. Co si můžeme více přát, než vidět šťastné a spokojené potomky. Známe se. Udělali bychom pro ně první poslední. Ale také bychom měli myslet i na jejich výchovu. Vždyť samozřejmost, že mohou naše děti žít v míru a bezpečí stálo život mnoha mužů, žen a dětí i u nás. Měli bychom je vést k lásce k vlasti, úctě k jiným lidem a národům, vzdělanosti, pracovitosti, slušnosti, skromnosti i solidaritě s těmi, kteří stejné štěstí nemají. Měli bychom jim vštěpovat, že mír není samozřejmostí ani dnes a že je třeba stát vždy na straně těch, kteří válce brání.

A tak si s nastávajícím létem přejme společně, abychom ho prožili v sepětí s přírodou, které jsme součástí, v klidu a míru.

Přejeme našim čtenářům krásné léto plné pěkných zážitků kdekoliv a s kýmkoliv!
Redakce

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

Rozhovor s mistrem Janem

*Dnes, šestého měsíce července
vyšlehly plameny,
vyšlehly do věnce,
popel tvůj hozen
do řeky Rýna,
pravdu jsi neodvolal, mistře Jene,
tvůj lid snad dnes zapomíná?*

*Vyhnal penězoměnce
a farizeje z chrámu
mistr Jan,
důtkami slov do tváře
udeřil pokrytce,
kteří mluvili o boží lásce,
lásku k lidu nemajíce.*

*Myslím na tebe, mistře Jene,
nikdo tě nedonutil být na kolenou
a tvrdit mea culpa,
mea maxima culpa,
ať se zas lidé rozpomenou.*

*Proto dne šestého
měsíce července
vyšlehly plameny,
vyšlehly do věnce
s českou svatozáří,
popel hozen byl
do řeky Rýna,
nic aby nezbylo,
aby lid zapomínal.*

Marie Veselá

VZPOMÍNÁME

Z historického hlediska si letos připomínáme významné události, které k nám promlouvají z hlubin času, aby oživily naši paměť a my si uvědomili, jakým způsobem ovlivnily dějiny našich národů, ale i dějiny celoevropské.

Připomínáme si 600. výročí jmenování Jiřího z Poděbrad českým králem, přestože nepocházel z vládnoucí dynastie ani hraběcího, knížecího či vévodského rodu. Podporován byl svým zetěm, spojencem (později sokem) – uherským králem Matyášem Korvínem, oblíbeným a mezinárodně uznávaným pro poslušnost papeži Piu II. Český král usiloval o integraci křesťanských panovníků v Evropě v boji proti turecké expanzi. Neuspěl. Představitelé evropských států neměli zájem jednat s heretikem nešlechtického původu a nepřijali jeho návrhy o ustavení organizace, která by prosazovala mírovou zahraniční politiku, vzájemnou spolupráci a pomoc mezi křesťanskými státy v Evropě.

Další historické události, jejichž výročí si každoročně připomínáme, patří k nejvýznamnějším a nejsuggestivnějším kapitolám našich i celosvětových dějin. Představují domácí vlastenecký odboj (včetně partyzánského hnutí) proti německým okupantům za svobodu a nezávislost a rovněž organizované osvobozené hnutí za podpory a spolupráce s Rudou armádou, místním obyvatelstvem, vojenskými jednotkami USA (na západě Čech) a příslušníky armády generála Ludvíka Svobody, společně postupujících se štábem a členy I. čsl. partyzánské brigády Jana Žižky na Moravě.

Současně oslavujeme výročí Dne vítězství (8. 5.) a konec 2. světové války.

Historickým mezníkem našich národních dějin je oslava 100. výročí vzniku samostatného státu Čechů a Slováků (28. 10. 1918 – Den vzniku ČSR). Letošní vzpomínání bude samozřejmě v jiném duchu a zadostiučinění jak v dobách první republiky, kdy jsme se stali, především díky úsilí prvního prezidenta T. G. Masaryka, státem svobodným, ve společenství svobodných národů v celé Evropě. Musíme se stejnou ctí žádostí chránit naši svobodu, svrchovanost, sociální vymoženosti, demokratický charakter státu a kulturní dědictví našich národů.

PARTYZÁNSKOU STEZKOU

V souvislosti s připomínáním výročí domácího partyzánského odboje a osvobozené hnutí vzpomeňme také to, jak bojovala zejména na Moravě legendární I. čsl. partyzánská brigáda Jana Žižky. Vzpomínky na setkání s veliteli, vojenskými i civilními spolupracovníky a členy této brigády jsou mojí srdeční záležitostí.

Prohlížím si zažloutlé fotografie skupin mladých partyzánů ve slavnostních uniformách, fotografie pořízené krátce po osvobození (1945–1948 v ateliérech Zlín, Holešov, Kroměříž) a fotografie (1964–1970) s bývalými partyzány před jejich domovy nebo u památníků i rodinných hrobů či prostých křížů v krajině – všude tam, kde se vzpomínalo na spolubojovníky, kteří položili životy v boji za svobodu, nebo zemřeli na následky četných zranění.

Psal se rok 1964. Pracovala jsem jako metodička v Okresním osvětovém domě v Kroměříži. Dostala jsem za úkol podílet se na přípravě výstavy k výročí Slovenského národního povstání a zapojení do bojů příslušníků I. čsl. partyzánské brigády Jana Žižky jak na Slovensku, tak zejména na Moravě. Převzala jsem seznam členů Sdružení čsl. partyzánů a domácího odboje a telefonní číslo na štábního kapitána, člena velitelského štábu brigády Františka Molo.

O několik dní později jsem stála před malým domkem s předzahrádkou. Přivítala mě bělovlasá paní Molová a pozvala dál. Ohromeně jsem zírala na jejího manžela sedícího na pohovce vedle velkého kufru plného fotografií, písemností, časopisů, knížek a brožur. Kapitán F. Molo pozorně vyslechl účel mé návštěvy a v jeho zvrásnělé, vážné tváři se poprvé objevil úsměv, když jsem projevila přání osobně poznat některé spolubojovníky a místa bojů brigády a přání jeho vyprávění si zapisovat. S radostí souhlasil s průběžnou dokumentací našich společných setkání i uveřejněním článku o vzniku a historii bojů I. čsl. brigády Jana Žižky v tisku (např. v okresních novinách Kroměřížská jiskra). Dlouho do noci jsme si prohlíželi fotografie a historické materiály (některé mi Molovi zapůjčili k prostudování). Nakonec nezbylo než u Molových přespát. Kdo mohl tušit, že těch přenocování u nich bude

na desítky, než naše spolupráce vyvrcholí svoláním I. sjezdu moravskoslezských partyzánů v Kroměříži 14.–15. července 1968. Sjezdu se zúčastnil i druhý velitel brigády mjr. D. B. Murzin a další čestní hosté.

Prostudováním zapůjčených partyzánských interních tiskovin a archivních písemností Vojenského historického ústavu v Praze jsem se ve vzpomínkách vrátila k historii vzniku a činnosti I. čsl. partyzánské brigády Jana Žižky. Tvořili ji členové úderných skupin a oddílů připravovaných k organizovanému domácímu odboji ve výcvikovém středisku Ukrajinského velitelství partyzánského hnutí v Kyjevě. Vedle ruských velitelů úderných skupin (kpt. I. P. Stěpanova, kpt. V. G. Ševcova, mjr. D. B. Murzina, poručík P. Moskalenka, npor. A. Dolinova – členové štábu brigády) vznikl v Kyjevě I. čsl. partyzánský oddíl por. Jána Ušiaka – prvního velitele samostatné brigády. Před parašutistickým výsadem byli všichni z Ušiakova oddílu vyznamenáni za přítomnosti zástupců české delegace z Moskvy (poslanci R. Slánský, S. Schramm). Ušiakův oddíl byl vysazen na Slovensku v červenci 1944 a sídlil se štábem v Nemšakově hájence nad Štavníkem, kde převzal vedení po prvním vedoucím oddílu, npor. Kukurelim. Tento oddíl (členem byl i kpt. Molo) později přešel do vedení tvořící se brigády.

Příslušníci I. čsl. partyzánského oddílu Jana Žižky přijali název „brigáda“ po těžkých bojích úderného předvoje oddílu vedeného mjr. Murzinem při opakovaných přechodech moravsko-slovenských hranic. Na území Moravy se čeští a slovenští partyzáni spojili s příslušníky domácího odboje. Společně se přesunuli už s prvním velitelem Jánem Ušiakem do prostoru Velkých Karlovic a usadili se v bunkrech v lesích nad Karlovicemi, kde byl první velitelský štáb brigády Jana Žižky.

I. čsl. partyzánská brigáda Jana Žižky má nejen slavnou tradici, ale jako jediná z patnácti organizovaných skupin a oddílů se zúčastnila SNP od začátku, jakož i všech bojových akcí, a pokračovala v boji až do konce 2. světové války. Brigáda patřila k největším. Při ukončení její činnosti měla 1500 členů, z toho 600 ruských. Spolupracovala s odbojovými skupinami a organizací Pro vlast (zejména na Vsetínsku), skupinou Jermak (Brněnsko), údernou rotou „JERRY“ (na severu Moravy)

Pokračování na str. 3.

NE VŽDY BYL MÍR, VZPOMÍNEJME, VAŽME SI HRDINŮ

„Museli jsme se jako národ účastnit světové obranné války, bez této účasti bychom nebyli své samostatnosti dosáhli – jistě ne v té míře, v které jsme ji dostali. V tom tkví smysl a politická hodnota našich legií v Rusku, Francii a Itálii. Legie nám získaly sympatie širšího spojeneckého světa a respekt i našich nepřátel.“

T.G.Masaryk: Světová revoluce

Bylo velmi významné, že nové československé vojsko vzniklo o čtyři léta dříve než sám československý stát. Třebaže branný boj nebyl připravován, přece jen hned v prvních dnech světové války se objevili na evropském fóru českoslovenští vojáci, nabízející své síly a životy k boji proti těm, kteří byli nepřáteli Čechů a Slováků. Dobře rozpoznali, že ve válce mohou svou vůli osvobodit národ, dokazovat zase jen zbraněmi a že ztrátu svobody zaviněnou kdysi ztrátou bojeschopnosti, lze vykoupit jen bojem na život a na smrt. Že se tomu tak stalo, svědčí více jak 6 tisíc hrobů našich vojáků roztroušených v 28 zemích světa.

O dvacet let později jsou opět naši vojáci jako dobrovolníci na bojištích druhé světové války. Opět ukázali ochotu bojovat a umírat za znovunabytí naší svobody i za cenu nejvyšší, dvacet tisíc padlých československých

Pokračování ze str. 2.

pod vedením kpt. Vl. Krajčíka, Faustov (Českomoravská vysočina) a oddílem Porošina na Prostějovsku. Brigáda dále přijímala do svých řad naše i ruské běžence z německého zajetí. Kromě přímých bojů spolupracovala s partyzány jiných oddílů, především v oblasti ideové, zpravodajské a propagační a při destrukční činnosti. V této brigádě bojovalo po boku mužů v porovnání s ostatními brigádami nejvíce žen. Především šlo o samostatný oddíl Olga, pojmenovaný podle její velitelky. Čtenáři si jistě vzpomenou na oceněný film Smrt si říká Engelchen, natočený podle románu Ladislava Mňačka, v němž vylíčil jeden z příběhů partyzánského oddílu Olga, pojednávající o zajetí německého generálmajora von Müllera s celým jeho štábem a vypálení partyzánské obce Ploština.

*PhDr. Jana Vrabcová
Pokračování příště*

vojáků na bojištích ve Francii, v bitvě o Anglii, nad Atlantickým oceánem, u Tobruku, Německu, Itálii, Jugoslávii nebo na bojištích ve východní Evropě a v Sovětském svazu.

Znovu si vysloužili obdiv a úctu spojenců. Důkazem je následující výrok o našich letcích, příslušnících RAF: „Na poli lidských konfliktů nikdy tak velké množství nevďěčilo za tak mnoho tak nepatrné hrstce,“ mohl prohlásit v britské Dolní sněmovně premiér Winston Churchill v závěru letecké bitvy o Británii, která proběhla v době od 10. července do 31. října 1940. Této bitvy se již zúčastnilo 87 čs. pilotů. (Pro srovnání, svobodný svět tehdy bránilo jen 14 francouzských letců). Byla to první bitva druhé světové války, ve které byla německá branná moc poražena. Britové na jejich pomoc při obraně Spojeného království nikdy nezapomněli!

Mělo by být proto naprostou samozřejmostí, že národy na své hrdiny nezapomínají. Je to velice smutné, když si uvědomíme, proč tito muži zemřeli a jaká je naše vděčnost. Úcta, která je dávana padlým Britům, Francouzům, Američanům a padlým jiných zemí je v každém případě jiným projevem díky potomků, kteří mohou jejich zásluhou žít, než je tomu u nás. Náš stát je hodně dlužen nejenom padlým hrdinům, ale i těm, kteří dosud ještě mezi námi jsou. Britové svůj vděk dávají najevo obětem válek v den skončení té první – 11. listopadu, kdy kromě kladení věnců v nejbližší neděli připojí i dvě minuty ticha. Ale nejen to, již od konce října „rozkvétá“ v Londýně před Westminsterským opatstvím trávník plný věnců z papí-

rových vlčích máků. Proč právě vlčí máky? Odpověď je jednoduchá. Semena vlčích máků mohou ležet v zemi dlouhá léta, ale klíčí jen tehdy, když je půda rozryta. Na válečných polích bylo takových příležitostí víc než dost.

Za to, že se tyto květy staly symbolem padlých vojáků, vděčí kanadskému vojenskému lékaři Johnu McCraeovi, který již na počátku první světové války napsal báseň nazvanou „V polích flanderských“, kde popisuje, jak se vlčí máky vlnily mezi řadami hřbitovních křížů padlých vojáků. Mnoho však nechybělo a verše zůstaly utajeny, neboť autor papírek s básní zahodil, ale kolemjdoucí důstojník jej zvedl a poslal do Anglie, kde byly v prosinci 1915 otištěny. Papírové vlčí máky jako symbol padlých vojáků jak v první, tak i ve druhé světové válce dnes vyrábějí váleční veteráni a na ulicích je prodávají, a tak významně pomáhají všem válečným veteránům a jejich rodinám. Zamysleme se nad tím, zda je možné dávat najevo vztah k jiným, změňme své chování, nejen vůči nim, ale i mezi sebou navzájem. V posledních letech jsme opět promarnili příležitost a utekli se zpět k malosti, vzteku, závisti. Došlo k tichému morálnímu propadu celého národa. Už jsme i slyšeli, a to od lidí s rozhledem, že jsme zklamali svět. Princip svobody, demokracie, liberální ekonomiky jsme postavili na hlavu.

Ano, pomohla by dnes nějaká spousta ochotných, slušných duší, ale kde ji naráz vzít? Ale my si slušnost uchovat musíme, protože oni odejdou, ale my zůstaneme! Jsem přesvědčen, že můžeme být v této zemi šťastní!

PaedDr. Jan Žáček

DOPIS POLITICKÝM STRANÁM A HNUTÍM V MĚSTĚ BRNĚ

Abychom mohli naše čtenáře seznámit s vizemi politických stran a hnutí v městě Brně v souvislosti s blížícími se komunálními volbami, zaslali jsme jim dopis, jehož znění zveřejňujeme. S odpověďmi vás budeme seznamovat.

Vážení představitelé politických stran a hnutí v městě Brně!

Blíží se komunální volby a Svaz důchodců vždy dává možnost všem politickým stranám a hnutím představit na stránkách Brněnského seniora priority, se kterými půjde vaše strana do komunálních voleb v městě Brně.

Do komunálních voleb vyjde Brněnský senior začátkem června, další pak začátkem srpna. Uzávěrka červnového čísla je 15. 5. 2018, srpnového 15. 7. 2018.

OLIVER POSPÍŠIL: MĚSTO MUSÍ BRÁT NA SENIORY VĚTŠÍ OHLEDY

Na začátku října se budou konat komunální volby. Brněnská sociální demokracie si do čela kandidátky zvolila svého předsedu Olivera Pospíšila. Jde o zkušeného komunálního politika, který v letech 2006–2014 působil jako náměstek primátora pro hospodářskou oblast. V současnosti je místostarostou městské části Brno-Řečkovice a Mokrá Hora a předsedou Kontrolního výboru Zastupitelstva města Brna.

Pane předsedo, s jakým předsezvzetím jdete do komunálních voleb?

Čtvrtým rokem jsme v našem městě svědky nepolitické politiky, která byla především hnutím ANO vydávána za recept na všechny společenské neduhy. Místo toho, aby se věci posunuly k lepšímu, jak bylo slibováno, rozvoj města se zastavil, kolabuje doprava a bydlení v Brně se pro mnohé stalo nedostižným luxusem. Pokud k tomu připočítám ostudy spojené především s náměstkem primátora Matějem Holanem a skutečnost, že jednotlivé koaliční subjekty ve vedení města příliš nespolupracují a každý si dělá, co se mu zlíbí, celková bilance není příliš lichotivá. Chtěl bych, aby se do vedení města Brna vrátila profesionalita a stabilita, kterou jsme schopni garantovat. I politika je řemeslo, kterému se vyučíte jen dobrou praxí.

Co podle Vás nejvíce tíží naše město?

Je toho hodně. To nejzávažnější se dá shrnout do formulky „rozvoj města“. Brno má všechny předpoklady k dynamickému rozvoji, jsou tu příležitosti v podobě velké vědecko-výzkumné kapacity, mnoha pracovních příležitostí a špičkových vysokých škol. Proti tomu stojí nedokončená infrastruktura, včetně té dopravní a zastaralý územní plán, který nedovoluje otvírat území pro další výstavbu. Brno tak mívá případní noví investoři, protože pro své firmy nenajdou vhodnou dopravně napojitelnou lokalitu, mladí z Brna odcházejí, protože zde neseženou bydlení a všichni ztrácíme čas v dopravních kolonách při cestách za prací, k lékaři apod., aby pak stejně nebylo kde zaparkovat. Je to stav, který by se dal přirovnat k přetlaku v Papinově hrnci, který nemá pojistný ventil. Pokud se nezbavíme toho přetlaku – tedy neumožníme další rozvoj našeho města – hrozí exploze, kterou pocítíme na vlastní kůži všichni.

Budete v programu myslet i na brněnské seniory?

Jsem přesvědčený o tom, že město Brno má ke svým občanům seniorového věku aktuálně velký dluh. Seniorů přibývá a stárnutí populace je čas-

Pokud máte zájem, představte svoji vizi pro město Brno. Předpokládáme článek v rozsahu A4.

Byli bychom rádi, kdybyste odpověděli na tyto otázky:

1. Co považujete za svoji prioritu při řešení problémů města Brna a proč?

2. Které další závažné problémy chcete ve městě Brně řešit a jak?

3. Co ve svém programu nabízíte seniorům?

Vaše odpovědi budou uveřejněny bez krácení.

V Brně dne 15. 5. 2018.

*S pozdravem Mgr. Alena Kudličková,
předsedkyně z. s. Seniori ČR v Brně*

to označováno za problém. Jako „problém“ ale většinou označujeme nějaký nežádoucí jev. Já to, že se prodlužuje délka dožití, že je město plné vitálních seniorů, považuji za pozitivum, nikoliv za problém. Je to skutečnost, kterou musí město vzít na vědomí a své plány přizpůsobit i potřebám seniorů. Považuji za důležité, aby brněnští senioři cítili, že je město respektuje, zná jejich potřeby a umí je zabezpečit.

Celkem nedávno jsem si mohl ověřit úroveň zdravotních a sociálních služeb pro seniory, když se znenadání zhoršil zdravotní stav mého otce a jeho soběstačnost se výrazně snížila. Základní systém péče funguje, očekával bych ovšem vyšší kvalitu a kapacitu služeb domácí i ústavní péče. Třeba přístup praktického lékaře i kardiologa k mému otci mě svého času dost zaskočil a uvědomil jsem si, jak bezbranným se starý člověk může stát, pokud ho okolí začne považovat za zbytečného. K tomu i při sebevětší snaze může málokterá rodina zajistit péči o vážně nemocného seniora vlastními silami v domácím prostředí. Několikileté čekací lhůty na místo v domově pro seniory jsou alarmující, zvýšení kapacity v těchto zařízeních považuji za velmi důležité. Naštěstí je většina seniorů do vysokého věku soběstačná a pomohlo by jim vhodné bydlení uzpůsobené jejich potřebám – bezbariérovost, výtah, zázemí pečovatelské služby atp. To nabízí tzv. domy s pečovatelskou službou, o které je mezi seniory obrovský zájem, bohužel pořadníky jsou plné a čeká se dlouho. Zde Brno hodně zaspalo, byly dokončeny pouze dva menší domy s pečovatelskou službou na Křídlovické a Mlýnské, připravované ještě za mě, velký dům s pečovatelskou služ-

bou na Vojtově, který byl chystán k výstavbě, se stále ještě nezačal stavět.

Zdá se, že plán, jak pomoci seniorům máte...

Samozřejmě že máme. Seniorům bude věnována velká část našeho programu. Ten se nyní ještě dopracovává, ale pokud bude možnost, rád bych jeho nejdůležitější body prezentoval v dalším vydání Vašeho časopisu.

Ta možnost existuje, budeme se tedy těšit v příštím vydání Brněnského seniora.

Protože máme na starost bytovou oblast ve městě, zajišťujeme pro seniory a zdravotně postižené nabídku bytů zvláštního určení se sníženým nájmem 57Kč/m². Spadají sem byty v domech s pečovatelskou službou a bezbariérové byty. Dům s pečovatelskou službou je zařízení, ve kterém jsou menší byty a společenská místnost. Seniori zde bydlí samostatně nebo v páru. Bezbariérové byty jsou speciálně upraveny tak, aby byly vhodné pro lidi se zdravotním postižením. Bytů zvláštního určení máme cca 1 250, z čehož bezbariérových je 315. Každoročně se uvolňuje cca 100 bytů v domech s pečovatelskou službou a 10 bytů bezbariérových. O tyto byty je neustále velký zájem. Proto stavíme dalších 140 bytů pro seniory a 35 bezbariérových bytů. S dalšími stovkami takových bytů počítáme do budoucna v rámci rozvojových lokalit. Žádost o takový byt najdete na webových stránkách magistrátu města Brna nebo si ji osobně můžete vyzvednout na Bytovém odboru na adrese Malinovského náměstí 3.

Báječným počinem, který se nám podařilo prosadit, je služba zvaná Seniorbus. Jedná se o speciální auto, které si mohou seniori dopředu objednat,

aby je dopravilo k lékaři či na úřad. Jízda tímto vozem stojí 50 korun. V současnosti máme tři vozidla, jelikož však zájem o tuto službu neustále roste, usilujeme o zakoupení čtvrtého vozu. Tuto službu si mohou seniori objednat na čísle 731 518 348.

Brněnští seniori pro naše město během svého života odvedli spoustu práce, proto si zaslouží, aby jim město zajistilo důstojné stáří. Služeb pro seniory nabízíme ještě mnohem více. Pokud máte pocit, že potřebujete radu nebo nasměrovat, volejte bezplatnou službu Socio-info point na čísle 542 173 820, která zajišťuje komplexní poradenství v oblasti sociálních služeb.

V některých městských částech jsme pro seniory také zřídili kontaktní místa, takzvané Seniorpointy. Zde se mohou seniori jen tak potkávat, anebo navštívit konkrétní akce, které jsou pro ně připraveny. Může se jednat o přednášky, praktické činnosti, sportovní činnosti nebo jiné volnočasové aktivity. To vše zadarmo. Seniorpointy ve městě Brně najdete konkrétně na Mendlově náměstí, na Lesné v Okružní ulici, na Kobližné, v Židenicích na Táborské, v Černovicích na Charbulově nebo v Králově Poli na Kartouzské. Vyčleňujeme také pro seniorské aktivity každý rok dotace, které putují jednotlivým seniorským klubům na jejich činnost.

Také jsme stáli za vytvořením prvního bytu sdíleného bydlení v České republice. Nachází se v domě na Zámečnické 2, kde našlo ubytování 11 seniorů v devíti pokojích. Jedná se o alternativu k domům s pečovatelskou službou, která je v zahraničí celkem běžná. KDU-ČSL bude i nadále zabezpečovat našim seniorům důstojné stáří.

Mgr. Petr Hladík,

1. náměstek primátora města Brna

KDU-ČSL ZABEZPEČUJE DŮSTOJNÉ STÁRNUTÍ

Kvalita města se pozná podle toho, jak dokáže oplatit svým starším občanům jejich celoživotní zásluhy za rozvoj města. Některé politické strany se dnes ženou za zběsilým rozvojem a často přitom zapomínají na seniory. Nebo si vystačí s výmluvou, že zrovna neřídí sociální věci, takže seniori nejsou v jejich kompetenci. KDU-ČSL však dokazuje, že pro seniory lze udělat mnoho dobrého, i když zrovna nemáte náměstka pro sociální oblast. A co tedy pro seniory děláme?

Přednostně se jim snažíme umožnit žít co nejdéle v domácím prostředí. Proto podporujeme velmi dobře vybavenou terénní pečovatelskou službu, která má za úkol postarat se o staré lidi přímo v místě jejich bydliště. Ta jim pomůže s úklidem, nákupem nebo hygienou.

**Seniori ČR z.s. Základní organizace Brno-Žabovřesky
a NADACE ZDRAVÍ PRO MORAVU
s podporou JMK a MČ Brno-Žabovřesky
pořádá ve čtvrtek 14. června 2018 v 17.00 hod. v KD Rubín
program**

ZPÍVÁNÍ PRO ZDRAVÍ

Lidové písně z Dolňácka a Kopanic zahraje
Cimbálová muzika BURČÁCI z Míkovic
Zpívají: Hana Kučerová a Jenovéfa Sečková j.h.

Akce se koná za podpory JMK
a pod patronací náměstka hejtmána Marka Šlapala
a starosty MČ Brno-Žabovřesky Pavla Týralíka

Předprodej: KD Rubín, TIC Panenská 2

Vstupné je 50 Kč

PRÁVNÍ PORADNA

**pro členy z. s. Seniori ČR Brno,
Běhounská 17**

**V červnu se bezplatná poradna
pro seniory uskuteční
v těchto termínech:**

5. 6., 19. 6.

**v době od 9.00 do 13.00 hodin
Červenec a srpen: dovolená**

**OD 1. ČERVNA 2018
JE PROVOZ KANCELÁŘE
JEN V ÚTERÝ
V DOBĚ OD 9.00 DO 13.00 HOD.**

PROJEKTY KRAJSKÉ RADY SENIORŮ JmK REALIZOVANÉ S PODPOROU JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Pro koho jsou naše projekty určeny?

Na jižní Moravě žije 1,2 milionu obyvatel, ze kterých je téměř jedna pětina starších 65 let. A právě přednostně na ně jsou cíleny projekty Krajské rady seniorů Jihomoravského kraje, které KRS JmK průběžně uskutečňuje.

Aktivita, jejichž společensky vysoce prospěšným cílem je seniory sjednotit, podchytit a dát jim motivaci, být aktivní co nejdéle, mají kladné dopady pro všechny. Senioři dostávají návody a motivaci, zlepšuje se mezigenerační solidarita, vyměňují se zkušenosti.

Projekty KRS JmK s těmito cíli jsou v Jihomoravském kraji originální a zajišťují nezbytnou provázanost celostátního „Národního akčního plánu podporujícího aktivní stárnutí“ na krajskou úroveň JmK.

Všechny tyto aktivity by se ale nemohly uskutečnit bez všestranné a stále podpory Krajského úřadu Jihomoravského kraje

Je třeba zdůraznit i to, že projekty KRS JmK jsou otevřeny pro všechny. Pracujeme nejen se stávajícím aktivem, ale snažíme se zapůsobit a vtáhnout i ty seniory, kteří ještě stojí mimo a hledají svoji příležitost. A s radostí konstatujeme, že je jich stále víc a stále víc nových přichází a zajímá se, jak se zapojit.

Jaké jsou výhody našich projektů?

Společným rysem všech projektů KRS je, že jsou vědecky zpracované a garantované, v současné době především ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně. Projekty jsou průběžné tak, jak si to život vyžaduje – začínají, ale nekončí, prostě existují tak dlouho, dokud přinášejí prospěch všem zúčastněným, protože jsou stavební a šité na míru.

Dopad našich projektů

Pečlivě a průběžně vyhodnocujeme, jak plní předpoklady, jak jsou efektivní a jak přispěly dosažené cíle ke spoko-

jenému životu jihomoravských seniorů. A dopad je jasný: realizujeme pouze takové projekty, které jsou přínosné, efektivní a posouvají nás dál k cíli, kterým je spokojené a zdravé stárnutí jihomoravských seniorů.

Jak hodnotíme spolupráci a podporu KÚ Jihomoravského kraje a co si přejeme do budoucna?

Dlouhodobé všestranné podpory Krajského úřadu Jihomoravského kraje i vstřícnosti všech, se kterými se setkáváme a spolupracujeme, si velice vážíme, protože bez toho by se naše projekty v potřebném rozsahu uskutečnit nedaly. A to o to víc, že to nikdo nedělá jen pro sebe, ale doopravdy pro všechny, a tak ukazuje příklad, jak by to mělo být všude.

Za: Krajská rada seniorů Jihomoravského kraje

*Milan Hemzal,
předseda*

České a slovenské plakáty vystavovány v Brně i Šen-čenu

Od 10. května do 26. srpna je naše město dějištěm 28. mezinárodního bienále grafického designu. Při jeho zahájení udělil jeho organizační výbor in memoriam Cenu Bienále Brno za přínos v oboru grafického designu zakladateli této významné mezinárodní přehlídky vizuální kultury Janu Rajlichovi staršímu (10. 4. 1920 – 27. 11. 2016). Převzal ji jeho osmašedesátiletý syn grafický designér doc. Jan Rajlich, který je předsedou Sdružení Bienále Brno.

Sdružení Bienále Brno připravilo ke 100. výročí Československa výstavu 125 českých a slovenských plakátů od 40 autorů, která byla otevřena 6. května v jednom z největších a nejrychleji se rozvíjejících čínských měst Šen-čenu, ležícího v deltě Perlové řeky u hranic s Hongkongem. Má přes 12 milionů obyvatel. Na vernisáži promluvili grafik Chen Pingbo, Jan Rajlich a regionální ředitel CzechTrade Aleš Červinka.

Další výstavu originálních plakátů

ke 100. výročí Československa Vision 100 zahájil Jan Rajlich 12. května v Brně v Univerzitním kině Scala na Moravském náměstí. Potrvá do 30. června a svá díla na ní představuje 23 českých a slovenských tvůrců.

Od 4. do 30. září se uskuteční ve všech prostorách Křížové chodby Nové radnice v Brně jubilejní výstava Sdružení Q k 50. výročí jeho zrodu. Zamýšlenou koncepcí výstavy je setkání obrazů zakládajících umělců a členů Sdružení Q – což jsou mj. Bohdan Lacina, Jan Rajlich starší, Miloš Slezák, Miroslav Šimorda, Václav Zykmond, Ludvík Kundera, Bohumír Matal a Vilém Reichmann – se současnými díly členů a umělců. Záštitu převzal primátor Petr Vokřál.

Padesátému výročí založení Sdružení Q bude věnován Almanach Q – Quinquaginta/50. Bude obsahovat i retrospektivní část, hlavní důraz bude kladen na současnou tvorbu. Zároveň bude i katalogem jubilejní výstavy Sdružení Q v Křížové chodbě.

Bohumil Hlaváček

Foto: Ing. Jaroslav Bobek

Historie je ...

(9. pokračování.)

POSLEDNÍ PŘEMYSLOVCI

Když roku 1253 zemřel král Václav I., bez obtíží se ujal královského stolce PŘEMYSL OTAKAR II., do té doby moravský markrabě. Jako český král se musel vyrovnávat nejen se složitými poměry domácími, ale i s evropskou politikou, protože český stát se stával nejvýznamnější středoevropskou mocností. Přemysl Otakar II. se rozešel se svou manželkou Markétou, která mu nemohla dát dědice a za ženu si vzal příbuznou uherského krále Kunhutu. Z tohoto manželství vzešel legitimní následník trůnu.

Nebylo tajemstvím, že doma má Přemysl Otakar II. mocné nepřátele zejména v řadách jihočeské šlechty. Daleko nejsilnějším nepřítelem mu však byl Rudolf Habsburský. Jejich vojska se utkala 26. srpna 1278 v bitvě u Suchých Krút (Dürrenkrut) na Moravském poli, kde byl Přemysl poražen a na útěku zabit svými osobními nepřáteli. Vítězovo vojsko začalo ihned po bitvě pustošit především jižní Moravu. Za nezletilého

PŘEMYSL OTAKAR II.

ho krále Václava II. vládl v Čechách Ota Braniborský, Moravu „spravoval“ Rudolf Habsburský. V Čechách a na Moravě se rozpoutala loupeživá válka šlechtických klanů, neúroda měla za následek hlad a epidemie. Tehdejší kronikář napsal: „Na Moravě zemřelo takové množství lidí, že ani všichni nemohli být pochováni.“ Od září 1283 vystupoval jako nový český král Václav II., který se ujal vlády i na Moravě. Do hry v této době vstoupila i královna vdova se svým novým manželem Závíšem z Falkenštejna.

Koronovace Václava II. a královny Guty se konala v Praze roku 1297. Tři roky poté vrcholil vzestup Václavovy moci. Po korunovaci na polského krále syna Václava zasnoubil s uherskou princeznou, a tím mu otevřel cestu na uprázdněný trůn Arpádovců. Za složité situace 21. 6. 1305 Václav II. ve věku 34 let umírá. Jeho syn Václav III. při tažení do Polska byl 4. srpna 1306 úkladně zavražděn. Tím vymírá přemyslovský rod po meči.

Morava byla v té době rozvrácena lapkovstvím šlechty. Z těch, kteří v té době znepokojovali ze svých hradů okolí, je nám znám GERHARD Z OBŘAN, předek pánů z Kunštátu,

kteří měl svůj hrádek nedaleko Brna, v Obřanech nad řekou Svitavou. Nedaleko zeměpanského Bítova byl postaven hrad Hoštejn a lupiči dokonce obsadili rajhradský klášter a opevnili se v něm.

Vratme se ale znovu do Brna. Hned od svého založení knížetem Břetislavem byl brněnský hrad středem správy brněnského údelu – obvodu. Hospodářské změny, které s sebou přinesl počátek 13. století, vyžadovaly větší potřebu peněz. A v této době počíná činnost brněnské mincovny. Byly v ní raženy denáry, po mincovní reformě Přemysla Otakara I. roku 1210 brakteáty z tenkého stříbrného plechu.

Je přirozené, že touto krajinou vedlo od pradávna několik cest mezinárodního i místního významu. Jedna z Děvína přes Břeclav, druhá přes Mikulov. Břeclavská cesta ústila na dnešní Křížové ulici u někdejší kaple sv. Prokopa (Křížová č. p. 49) a u starobrněnského kláštera. Na Staré Brno směřovala také cesta z jižních Čech přes Třebíč, Náměšť a Rosice, ze Starého Brna šla významná cesta na západ přes Ostrovačice, Velkou Bíteš a Velké Meziříčí. Menší význam měla cesta (ale měla i význam mezinárodní), která spojovala údolí řeky Svatky s hradem Veveří a končila na nynější ulici České, náměstí Svobody a na Masarykově třídě.

Připravil: PhDr. Miroslav Vespalec

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU - IDEÁLNÍ MÍSTO PRO VZDĚLÁVÁNÍ A SETKÁVÁNÍ

Univerzita třetího věku Masarykovy univerzity nabízí všem aktivním seniorům s chutí a vůlí smysluplně trávit svůj čas nejen možnost vzdělávat se, dozvídat se nové poznatky ze světa vědy a seznamovat se s erudovanými odborníky, ale i navazovat nová přátelství se svými vrstevníky.

Obliba seniorského vzdělávání neustále roste, proto je naší snahou připravovat pestrou a zajímavou nabídku pro co nejširší okruh posluchačů. Zájemcům, kteří si chtějí rozšířit svůj přehled a vědomosti z nejrůznějších vědních oborů, je určen **Všeobecně zaměřený kurz**. Na jeho koncepci a obsahu se podílejí jednotlivé fakulty MU, čímž je zaručen víceoborový charakter. Po ukončení tříletého cyklu obdrží posluchači na **slavnostní promoci** osvědčení o absolvování.

Nad rámec základního programu jsou pro posluchače U3V pořádány **tematické krátkodobé kurzy** zaměřené na informační technologie, cizí jazyky, pohybové-relaxační aktivity, na otázky z oblasti humanitních i přírodních věd a mnoho dalších.

Přednášky trvají 90 minut a konají se jednou za 14 dní v období od října do května. Vzdělávání je bezplatné, každoročně se hradí pouze **zápisné**, které bylo pro akademický rok 2018/2019 stanoveno ve výši **800 Kč**.

Příhlášky je možné podat **do 30. června 2018** buď osobně v kanceláři Univerzity třetího věku MU (Komenského nám. 2, Brno) nebo elektronicky. Další informace a podrobnosti o nabízených kurzech, podmínkách přijetí a možnostech přihlašování naleznete na **www.u3v.muni.cz**.

*Za kolektiv U3V MU
Mgr. Marcela Strmisková*

UŽ BYCHOM BYLI STO LET SPOLU

Po zvážení náročnosti plánovaných zájezdů na květen a červen (Příbram a Po stopách Bohumila Hrabala), a to jak po stránce finanční, tak i fyzické, rozhodla jsem se udělat změnu v pořadí, a tak časovou i finanční náročnost odlehčit.

Změna se týká pouze pořadí zájezdů, ne jejich obsahu. Proto zájezd plánovaný na 25. června se uskuteční na Slovensko a zájezd po stopách B. Hrabala se přesune na září.

25. června si tedy pojedeme připomenout vznik společného státu, Republiky československé (Martinská deklarace) návštěvou mohyly - památníku M. R. Štefánika na Bradle a v návaznosti i na jeho přítele Dušana Samuela Jurkoviče, který je autorem, projektantem (1923-1926) tohoto monumentálního díla postaveného z výnosu národní sbírky, slavnostně odhaleného v roce 1928 u příležitosti 10. výročí vzniku ČSR. Dnes je to už sto let. Štefánik i Jurkovič, oba erudovaní Slováci a přátelé, jsou rodáci ze Záhoří. Štefánik se narodil v obci Košariská, Jurkovič v Turé Lúce u Myjavy, rodina žila v Brezové pod Bradlom. Není proto divné, že nad oběma obcemi, na 543 metrů vysokém kopci Bradlo, se tyčí jedno z vrcholných děl slovenské architektury první Československé republiky věnované osobnosti, která se o vznik republiky spoluprací v zahraničním odboji s TGM významně zasloužila. Podrobnější in-

formace, pokud bude třeba, sdělím na místě.

Obec Brezová pod Bradlom byla v bývalém Uhersku snad národně nejvíce uvědomělou obcí na Slovensku, v roce 1848 zde pracovala SNR pod vedením Jozefa Miloslava Hurbana, který v letech 1848-49 byl spoluorganizátorem ozbrojeného protimadarského povstání. V Hurbanově dolině stojí na paměť těchto bojů památník, také dle projektu D. S. Jurkoviče. Brezová je také známá tradiční výrobou paličkované „Tylové krajky“.

Cestou zpět navštívíme „Park miniatur“ v areálu ZŠ Podolie (miniatury slovenských hradů, 41 modelů), projdeme si lázně Smrdáky (1833 první lázeňský dům, 1839 zámek, léčba psoriázy, ekzémů, pohybového ústrojí, sirné prameny), zastavíme se v Kopčanech, rodišti otce našeho prvního prezidenta s nejstarší stavbou na Slovensku, s kostelíkem Marghority Antiochijské z období Velkomoravské říše, související pravděpodobně s nedalekým slovenským hradištěm v Mikulčicích.

Na jednodenní zájezd je toho až dost, i když na cestě je Senica (2 zámky), Skalica (kalvárie, Spolkový dům od D. S. Jurkoviče s nástěnnou figurální malbou od Mikoláše Alše, Rotunda sv. Jiří, působiště J. A. Komenského), Hodonín. To ale zase jindy.

Předpokládaná cena - 350 až 400 Kč.
16. 5. 2018

Ing. Milena
Leichmannová

Vycházky v červenci 2018

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

2. 7. 2018 - Štefánikova čtvrť, autobus č. 57 - výstup „U buku“ - vycházka lesní cesta Melatín - Bílovice (odjezd 8:41)

9. 7. 2018 - Mendlovo náměstí, autobus č. 52 - zastávka Říčanská - vycházka směr Horákův žleb - odbočit vlevo k Žebětínskému rybníku - autobus č. 52 (odjezd 8:44)

16. 7. 2018 - ulice Úzká (za Tescem), autobus č. 61 - výstup zastávka Kejbaly (u Kauflandu) - vycházka Červený kopec - Vinohrady - Vídeňská ulice (odjezd 8:49)

23. 7. 2018 - Mendlovo náměstí, trolejbus č. 37 - Jírovčova - vycházka směr pomník nadučitele Bašného - Bosonohy (odjezd 8:53)

30. 7. 2018 - Stará osada, autobus č. 55 - Mariánské údolí - restaurace U raka - Horákovská myslivna - kaplička a zpět (odjezd 8:51)

Vycházky v srpnu 2018

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

Vycházky v srpnu 2018 - každé pondělí kolem 8:45 hodin

6. 8. 2018 - Mendlovo náměstí, autobus č. 52 - zastávka Kohoutovice hájenka - do obory Holedná - odbočit vpravo směr Juranka - projít 1. brankou vpravo z obory a cestou dolů směr Libušina třída - trolejbus č. 37 (odjezd 8:44)

13. 8. 2018 - Přístaviště, tramvaj č. 1 a 3 - vycházka Rakovec - Koží horka - U kotvy a zpět lodí do přístaviště (odchod 9:00)

20. 8. 2018 - Štefánikova čtvrť, autobus č. 57 - zastávka Panská lícha - vycházka vlevo rozhledna - dále směr Mokrá Hora nebo Klarisky Soběšice (odjezd 8:41)

27. 8. 2018 - Stará osada, autobus č. 58 - Líšeň hřbitov - směr Mariánské údolí (odjezd 8:44)

SETKÁNÍ GENERACÍ V PŘÍRODĚ

Brno-Jundrov - hřiště,
14. 6., 12. 7., 9. 8., 20. 9.,
vždy v 15.00 hodin

Brněnský SENIOR - noviny MO z. s. Senioři ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Senioři ČR z. s., Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.
Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor: PaedDr. Jan Žáček, dále tvoří redakční radu: Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Anna Štofanová, Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 5. 2018, vyšlo 5. 6. 2018 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 7. 2018
Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisso@volny.cz, www.protisso.cz